

KELS I UŽJŪRIUS ĒR PRUOTU NOTEKIEJĒMS

MUKIENĒ DANUTĒ
Autuorēs portēgrapējēs

LAIKS, KA KOREPETITUORIU NEREIKIEJĒ ĒR BAŽNĪKAIMIŪS VEIKĒ VĒDORĒNĒS MUOKĪKLAS

Šiū metu rogsiejē mienesē tragedjē Skoudē, ka, skobiedamē i muokīkla onkstēi rītmetie avarējē patirē trīs Skouda gimnazistā, iš katrū vēins iš karta žova, vuo do bova sunkē sožeitē, privertē soklostē ēr isēklausitē ne tik i žovusiuojē ēr sužēistūju artēmūju aim-

Lėnkėmu pagrindėnės muokīklas muokītuoju kombarīs 2010 m. rogsiejē 4 d.

nas, bet ēr i žmuoniū, katrēi gīven pruovincėjuo (perėfėrėjuo), kalbas, mintis ēr pamiegintė anus soprastė. Tou rīta i rajuona cėntra muokītėis tēi trīs jaunuolė skobiejē iš Lėnkėmu, tuo patėis miestelė (bažnītkaimė), katramė priš 35 metus aš pati bėngiau muokīkla. Tu met tēn veikė vėdorėnė muokīkla ēr nebova nikuokiuos pruoblemas tuo gīvenvietie isėgītė vėdurini išsilavėnėma, vuo paskiau siekmingā istuotė i aukštoujė a korioru kėta muokīkla ēr isėgītė specelībė. Dar daugiau: Lėnkėmūs veikusi muokīkla tēp gerā liuob parėngtė sava auklietėnius tuolėmesniem studėjuom, ka, net stuojint i Vilniaus universiteta, tonkė prijiemėma kuomisėju narė liuob pasteirautė, kor tuoki gera išsėlavėnėma tēi būsėmėijē stodėntā ir gavė. Tuokė fakta liudėninkė bovau ēr aš pati, ka, studama i Vilniaus universiteta Istuorėjės fakolteta, katrame stodėjavau ēr bėngiau žor-

Lėnkėmu miestelė cėntros (priekie – kultūras nomā)

nalistika, priijemėma kuomisėjės nariū ėlgā bovau klau-sėniejema, kas bova tėi mona muokītuojė, katrėi tėp gerā lietoviu kalbuos ər literatūras dalīku išmuokė. Da-lės tū muokītuoju šėndėin diestītuojaun Šiauliū univer-sitete, vo kėtė dərb tuo patiuo Lėnkėmu muokīkluo, tik jau ne vėdorėnie, vuo pagrindėnie. Tad anėi ər šėn-dėin, be kuokiū tā korepetituriu pagelbas galtetom tus vākus parėngtė aukštuosiems muokīkluoms, ale, ka anėi tuokiuos galėmībės jau nebtor – Lėnkėmūs vėdorėnė muokīkla, kap jau sopratuot, par tas vėsas švėitėma reformas bova reorganizouta i pagrindėnė ər šėndėin vākā iš Lėnkėmu, kāp ər ėsš kėtū panašiū miestieliu, tor par muoksla metus tū abituriėntams būtėnū žėniū sėmtėis trėnkėtėis i Skouda, Muosiedi ar kėtus aplinkė-nius miestus, dėdlesnės gīvenvietės.

Je mūsa laikās tėp būtom bové, eso mažne šimto pruocėntu isėtėkėnusi, kad vėdorėnės nebūtuo pabėn-gusi ər Vilniaus universitetė žurnalista specelībės ne-būtuo isėgėjusi. Pėrmiausė dėl tuo, ka tievā, katrėi au-gėna 6 vākus, nebūtom toriejė galėmībės mumis i muokslus leistė. Mes toriejuom ne tik augtė, vėdorėnie muokītėis, bet ər tievams, katrėi sunkė dərba tarībėne-mė ūkie, padietė. Reikiejė anėms ər fermuos pri darba prikėbtė, ər priskėrtas runkeliu, batviniu normas padie-tė noravietė, norautė, vo kor dar darbs nomūs – karto so tievās liuobam ər šėinautė, ər kėtus ūkė darbus dərbtė. Tievā liuob i fermas išvažioutė, vuo mes, jau paaugosės mergātės, ər žīgius nomėj ejuom, ər pėitus vėriem, ər truobas tvarkiems, daržus raviejuom, bolvės kasiem, buruokus ruoviem.

Je būtom reikiejė, vėsus tus darbus palėkos, išsėtrėnkėtė gīventė i kuoki Muosiedė a Skouda muokīklas bėndra-butī, šėrdės, kuo gera, nebūtom leidusi tievus vėinus so tās nepabaigamās kaima žmuoniū darbās palėktė.

TAS KELS IŠ MUOKĪKLAS TĒISĒ I VILNIAUS UNIVERSIUTETA JAU NEBVED

Ka šėndėin Lėnkėmūs nebier vėdorėnės muokīklas, kaltintė vėn muokīklu rėforma, matīt, negal. Istuorikā torietom atsakītė i klausėma, kumet prasidiejė Lieto-vuo periferėjės smukdīma ər žlugdīma puolitika. Pėr-miausė, mėslėjo, rėktom pasėveizietė, kuokės metās pradiejė tuokiuos gīvenvieties mažietė gīventuoju skai-čios ər vākū gimstamoms. 1990 metās, ka atkūriem nepriklausuoma Lietova, bovuom ligo unt sparnū – dabā jau vėskou pakeisem tėp, kap nuorem, kap tor būtė laisvuo Lietovuo. Nu rīta lig vakara vėsuokiūs sosėrin-kėmūs kalbiejuom aple pertvarka tā vėinuo, tā kėtuo

– Čė tava senielis i muokīkla liuob eitė, – pasakuo pu 35 metu i muokīkla sogrīžės bovės Lėnkėmu vėdorėnės muokīklas auklietėnis Gūžė Petros, dabā gīvenous ər dərbous Kretinguo

Gražė lėnkėmiškiu gielinā

sritie. Atmėno, kāp vėina karta, dərbdama Skouda ra-juona laikraštė „Mūsų žodis“ redakcėjuo, noėjau i ra-juona sporta organizatoriū pasėtarėma ər nu pradiuos iki gala bovau priversta klausītėis, ka rėk darītė tuo gīvenėma sritie pertvarka. Klausiaus anū ər aiškė jo-tau, ka tėi, katrėi tou pasakuo, nežėna, kāp tou darītė. Ǝr nedarė. Pakol negava instrukcėjės iš centra – Vil-niaus. Vuo tėn tas instrukcėjė rėngė tėi, katrėi tėkruojė

(Nukelta i 4 p.)